

KWALIFIKACJE RYNKOWE – KORZYŚCI I ZNACZENIE DLA PRZEDSIĘBIORCÓW Z SEKTORA MOTORYZACYJNEGO Z UWZGLĘDNIENIEM ELEKTROMOBILNOŚCI

Kwalifikacje rynkowe to kwalifikacje nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej. Są one efektem prac różnych środowisk (organizacji społecznych, przedsiębiorców, zrzeszeń, korporacji lub innych podmiotów) i wynikają z zidentyfikowanych potrzeb podmiotów działających w danym sektorze.

PRZEDSIĘBIORCA

Odbiorca

Dzięki kwalifikacjom rynkowym możesz:

- **stworzyć precyzyjne opisy wymagań na stanowisku pracy.** Formułując wymagania w stosunku do osób na danym stanowisku możesz uwzględnić posiadanie wybranych kwalifikacji. Dzięki temu opisy stanowisk będą jednoznaczne, spójne i porównywalne. Ułatwi to formułowanie wymagań wobec kandydatów na dane stanowisko w procesie rekrutacji zarówno zewnętrznej, jak i wewnętrznej.
- **uproszczyć proces rekrutacji.** Osoba posiadająca kwalifikację przeszła proces walidacji. Oznacza to, że niezależna instytucja zweryfikowała, czy dana osoba posiada kompetencje zawarte w opisie kwalifikacji. Dzięki temu nie ma potrzeby ponownego sprawdzania ich podczas rekrutacji.
- **projektować ścieżki kariery w firmie.** Projektując ścieżki kariery w firmie możesz uwzględnić nabywanie kwalifikacji rynkowych. Kwalifikacje rynkowe posiadają przypisany poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji, który umożliwia ocenę stopnia złożoności kompetencji składających się na daną kwalifikację. Dzięki temu możliwe jest zaprojektowanie w firmie ścieżek kariery uwzględniających proces nabywania coraz bardziej złożonych kompetencji.

- **planować działania rozwojowe.** Kwalifikacje rynkowe pomagają ukierunkowywać proces nabywania kompetencji przez pracowników. Zawarte w opisie kwalifikacji efekty uczenia się ułatwiają dobór programu merytorycznego oraz formy działań rozwojowych.
- **identyfikować kompetencje pracowników.** Zgodnie z zasadami ZSK wszystkie umiejętności wyszczególnione dla kwalifikacji rynkowej muszą zostać poddane weryfikacji w procesie walidacji. Wiadomo, jakimi umiejętnościami wykazują się osoby posiadające certyfikat. Możesz podnieść efektywność realizowanych działań dzięki przydzielaniu zadań zgodnie z posiadanymi przez pracowników kompetencjami i budowaniu zespołów z uwzględnieniem kompetencji poszczególnych członków.
- **umacniać renomę firmy opierając ją na profesjonalnych kadrach.** Możesz potwierdzać kompetencje swoje i swoich pracowników i uzyskiwać certyfikaty, nad jakością których czuwają niezależne instytucje.

● Realizator

Opisując i włączając kwalifikacje rynkowe do ZSK możesz:

- **sygnalizować zapotrzebowanie na kompetencje.** Opisując kwalifikację rynkową wskazujesz kompetencje, których wymagasz od pracowników. Opisy kwalifikacji włączonych do ZSK są publicznie dostępne. Osoby pracujące lub planujące pracę w sektorze otrzymują informację, w jakim kierunku powinny rozwijać swoje kompetencje, aby odpowiedzieć na potrzeby pracodawcy.
- **stymulować powstanie dopasowanej do swoich potrzeb oferty szkoleniowej.** Opisy kwalifikacji zamieszczone w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji są informacją dla instytucji szkoleniowych w zakresie kompetencji, których wymagają pracodawcy. Korzystając z opisów łatwiej jest projektować szkolenia potrzebne pracownikom.
- **przyczyniać się do tworzenia standardów wymagań kompetencyjnych w sektorze.** Opisując kwalifikację wskazujesz zestawy kompetencji niezbędne do wykonywania określonych zadań zawodowych. Możesz tworzyć dobre praktyki w zakresie organizacji pracy, sposobu wykonywania pracy czy jakości realizacji zadań.

- **budować wizerunek firmy** jako przedsiębiorcy angażującego się w działania na rzecz rozwoju kompetencji w sektorze.

Pełniąc funkcję Instytucji Certyfikującej lub Instytucji Walidującej możesz:

- **dbać o jakość kwalifikacji i wiarygodność wydawanych certyfikatów.** Będąc instytucją certyfikującą lub walidującą możesz bezpośrednio dbać o to, aby prowadzone przez Ciebie procesy spełniały wymagania zawarte w opisie kwalifikacji i prowadziły do wiarygodnego potwierdzenia efektów uczenia się dla danej kwalifikacji.
- **czervenąć korzyści z zaangażowania niewykorzystywanego w pełni sprzętu i wyposażenia.** Swoją działalność jako Instytucja Certyfikująca lub Walidująca możesz realizować na sprzęcie, których nie wykorzystujesz w pełnym wymiarze czasu.
- **zapewnić pracownikom dodatkowe możliwości wykorzystania ich wiedzy i doświadczenia.** Wykwalifikowani pracownicy mogą być angażowani na wszystkich etapach procesu walidacji i certyfikacji, pełnić rolę asesorów, twórców narzędzi walidacyjnych czy asystentów technicznych.
- **zyskać dodatkowe źródło przychodów.** Prowadzenie procesów walidacji i certyfikacji jest usługą odpłatną dla osób ubiegających się o kwalifikację.

Dzięki współpracy z Instytucjami Certyfikującymi, Instytucjami Walidującymi i podmiotami zgłaszającymi kwalifikacje rynkowe możesz:

- **wpływać na kształt kwalifikacji rynkowych.** Włączając się w prace związane z opisywaniem kwalifikacji rynkowych, możesz wyrażać swoje potrzeby w zakresie kompetencji wymaganych od pracowników.
- **czuwać nad jakością procesów szkolenia, walidacji i certyfikacji.** Uczestnicząc jako asesor czy twórca narzędzi walidacyjnych masz wpływ na przebieg szkolenia i walidacji, a tym samym jakość certyfikatów. Wykonując zadania trenera, eksperta lub autora programu szkoleniowego przyczyniasz się do zapewnienia jakości szkoleń.
- **czervenąć korzyści z wynajmowania sprzętu i wyposażenia.** Możesz zagospodarować urządzenia, których nie wykorzystujesz w pełni.

Wskazówki dla zainteresowanych opisaniem i włączeniem kwalifikacji rynkowych do ZSK

Zanim podejmiesz decyzję o opisaniu kwalifikacji:

- **zbadaj zapotrzebowanie na kwalifikację ze strony pracodawców.** Możesz oprzeć się na dostępnych wynikach badań, raportach lub samodzielnie przeprowadzić analizę.
- **upewnij się, że istnieje zainteresowanie ze strony potencjalnych kandydatów.** Projektowana kwalifikacja powinna dawać im przewagę na rynku pracy, tj. ułatwić znalezienie zatrudnienia czy otrzymanie awansu.
- **sprawdź, czy istnieje realna możliwość zdobycia kwalifikacji** w drodze edukacji lub doświadczenia zawodowego, a stawiane kandydatom wymagania są możliwe do spełnienia.
- **przemyśl, czy koszt uzyskania kwalifikacji będzie akceptowalny przez grupę docelową.** Koszt uzyskania certyfikatu powinien być adekwatny do możliwości finansowych kandydatów oraz korzyści, jakie mogą oni uzyskać po jego zdobyciu.
- **upewnij się, że taka kwalifikacja nie znajduje się już w ZSK.** Reguły ZSK nie pozwalają na włączenie do systemu dwóch podobnych kwalifikacji.
- **przeanalizuj inne dokumenty potwierdzające posiadanie kompetencji w tym samym lub zbliżonym obszarze**, np. certyfikaty branżowe krajowe, zagraniczne lub międzynarodowe. Projektowana kwalifikacja powinna się od nich różnić.
- **ocień możliwość przeprowadzenia walidacji i certyfikacji.** Na etapie projektowania kwalifikacji należy wziąć pod uwagę możliwości techniczne i koszty przeprowadzenia walidacji oraz istnienie potencjalnej Instytucji Certyfikującej.

Opisując kwalifikację rynkową zwróć uwagę na:

- **właściwy dobór ekspertów.** W zespole powinni znaleźć się fachowcy z obszaru, którego dotyczy kwalifikacja oraz co najmniej jedna osoba posiadająca doświadczenie w formułowaniu efektów uczenia się i konstruowaniu opisu kwalifikacji.
- **przemysłane rozwiązania w zakresie walidacji.** Należy wskazać wymagania techniczne oraz kadrowe, które zapewnią wiarygodny proces walidacji. Ważne są też koszty i czas.
- **logiczną strukturę opisu kwalifikacji.** Należy zadbać o przejrzysty układ opisu kwalifikacji i logiczny podział na zestawy efektów uczenia się. W ramach zestawu powinny znaleźć się efekty uczenia się adekwatne dla danego zestawu.
- **precyzyjny opis efektów uczenia się i kryteriów weryfikacji.** Efekty uczenia się należy formułować zgodnie z zasadami ZSK. Kryteria weryfikacji powinny potwierdzać osiągnięcie efektu uczenia się, do którego zostały przypisane.
- **zaangażowanie środowiska i konsultacje z innymi podmiotami.** Warto w opisywanie kwalifikacji włączyć inne podmioty. Uwzględni to potrzeby szerszej grupy interesariuszy.

Projektując szkolenia w obszarach objętych kwalifikacjami rynkowymi w ZSK, pamiętaj, że:

- **równoważność ścieżek nabywania kompetencji** jest nadrzędną zasadą ZSK. Nie można uzależniać możliwości przystąpienia do walidacji od faktu ukończenia szkolenia.
- **zakres szkolenia może być mniejszy niż wymagania określone dla kwalifikacji.** Warto projektować szkolenia modułowe, z których każde w części pokrywa zakres kwalifikacji.
- **szkolenie może obejmować więcej zagadnień niż kwalifikacja.** Projektując szkolenia, które oferują dodatkowe elementy, można budować swoją przewagę konkurencyjną.
- **niezbędne jest oddzielenie procesu szkolenia od walidacji i certyfikacji.** Dla zachowania bezstronności szkolenie powinno być wyraźnie oddzielone.